

3. Eduki digitalen sorkuntza

3.3. Egile eskubideak eta lizentziak

3.3.2. Plagioa eta nola saihestu

CRUE-REBIUNek egindako eta Mondragon Unibertsitateko Bibliotekak moldatutako materiala

**Eduki digitalak sortzea.
Egile eskubideak eta
lizentziak**

Plagioa eta nola saihestu

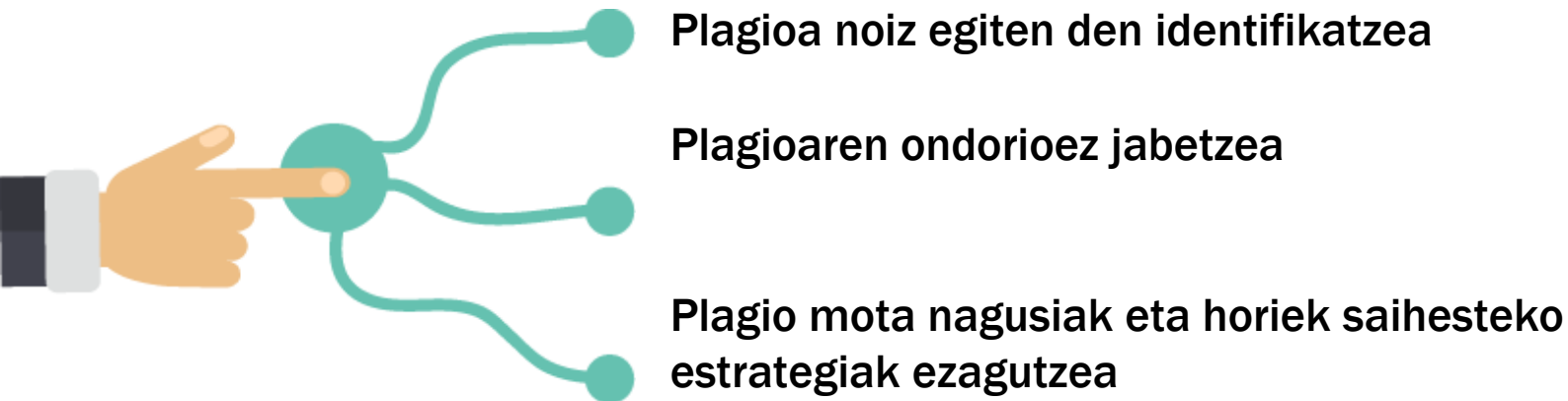
CRUE

REBIUN

Red de Bibliotecas Universitarias

HELBURUAK

Jarduera hau amaitzean, gaitasun hauek lortu behar zenituzke:

AURKIBIDEA

- Zer da plagioa eta noiz gertatzen da
- Plagioaren ondorioak
- Plagio motak
- Saihesteko estrategiak
- Aholku orokorrak

ZER DA PLAGIO ETA NOIZ GERTATZEN DA

Plagioa "*besteren lanak funtsean kopiatzean datza, norberarenak balira bezala aurkeztuz*", Diccionario de la Real Academia de la Lengua arabera.

Besteren materiala (liburuak, artikulak, irudiak, musika, etab.) erabiltzen badugu, jatorrizko iturria eta egilea aipatu beharko ditugu. Hori egiten ez badugu, besteen lanaren fruitua desjabetzen arituko gara, eta emaitza plagiotzat hartuko da, eta horrek lege-ondorioak ere izan ditzake ([Zigor Kodearen 270. art.](#)).

ZER DA PLAGIOA ETA NOIZ GERTATZEN DA

Batzuetan ez dakigu ziur noiz egiten dugun plagioa eta noiz ez. Aldea argi edukitzeak hori saihesten lagunduko digu:

- Gure egiletzaren lan edo ideia originalak adierazten edo aurkezten ditugunean, nahiz eta beste batzuek sortutako ezagutzan oinarrituta egon.
- Jatorrizko ikerketa baten emaitzen edo informazioaren bilduma bat aurkezten dugunean.
- "Ezagutza komuneko" informazioa erabiltzen dugunean.
- [Jabari publikoko](#) obrak erabiltzen ditugunean, aipatzen baditugu.

- Besteen lana –testu bat, irudi bat, ideia bat– aipatu gabe erabiltzea.
- Aurreko lanen emaitzak gaur egungoak balira bezala aurkeztea, ohartarazi gabe.
- Kanpoko egileen behin eta berriro plagiatutakoak, egiletza aitortu gabe.
- Interneteko edukiak erabiltzea (testuak, irudiak, bideoak, musika), egilea edo haiek ateratzeko iturria aipatu gabe.
- Testu bat parafraseatzea egilea aipatu gabe.
- Kolaboratzaileen edo egilekideen lana ez aitortzea.

PLAGIOAREN ONDORIOAK

Ondorio etikoak:

- Egilearen eskubide moralen (eta, kasuaren arabera, ondare-eskubideen) aurka egiten du.
- Interes publikoaren aurka egiten du, erakundeen eta profesionalen sinesgarritasunik eza sustatzen baitu.
- Esparru akademikoan, plagiatu egiten duen gizabanakoaren beraren interesaren aurka egiten du, prestakuntza eskasa eragiten duelako eta haren osotasuna zalantzan jartzen duelako.

Ondorio legalak:

- "Sei hilabetetik lau urte arteko espetxealdi-zigorra ezarriko zaio, bai eta hamabi hilabetetik hogeita lau hilabete arteko isuna ere, zuzeneko edo zeharkako onura ekonomikoa lortzeko asmoz eta hirugarrenaren kalterako, obra edo prestazio literario, artistiko edo zientifiko bat kopiatu, publikoki edo beste edozein modutan ustiatzen duenari, osorik edo zati batean, edo edozein euskarritan edo komunikatutan finkatutako obra edo prestazio artistiko bat eraldatu, interpretatu edo gauzatu duenari titularren baimenik gabe". Zigor Kodearen 270, artikuluko 1. atala
- Doktore-tesien edo GALen plagioa kartzela-zigorrarekin zigor daiteke (Ikus 83/2018 epaia, otsailaren 23koa). 2018 Granadako Probintzia Auzitegia)

PLAGIO MOTAK

Nahita egindako plagioa:

Engainu kontzientea da, norberarena ez dena norberarena balitz bezala aurkezten denean:

- Internetetik kopiatu eta itsatsi.
- Besteen hitzak, irudiak edo sorkuntzak kopiatzea, aipatu gabe, norberarenak balira bezala pasarazteko.
- Obra bat modu kontzientean oker aipatzea.
- Beste pertsona batek idatzitako lan bat erosi, lapurtu edo maileguan hartzea, norberarena balitz bezala pasatzeko.
- Beste pertsona baten lana norberarena balitz bezala aurkeztea.
- Beste pertsona bati ordaintzea lana idatz dezan eta norberarena balitz bezala pasaraztea.

Nahi gabeko plagioa:

Plagioa zer den ez jakiteagatik gertatzen da.

- Unibertsitate garaia hasieran ohikoena da.
- Ezjakintasunari antolaketa txar bat gehitzen zaio.
- Lanak prestatzean interesik ez izatea.
- Ez dira aipamenak txertatzen edo ez dira behar bezala egiten.
- Parafraseatu egiten da, jatorrizko testutik benetan aldendu gabe eta aipatu gabe.
- Besteen ideietan oinarritutako pentsamenduak edo teoriak garatzen dira, aipatu gabe.

PLAGIOA SAIHESTEKO ESTRATEGIAK

Parafrasia erabili:

- Hau da, testu baten ideiak hitz desberdinekin adierazten ditu.
- Sinonimoak erabili.
- Egitura aldatu.

Erabili komatxoak:

- Autore baten testu-hitzak komatxo artean sartu beti.
- Aipuak laburrak izan daitezen saiatu.
- Erabilitako aipuak komentatu.
- Aipua erreferentzia bibliografikoarekin osatu.
- Zitazio-estilo bat erabili.

Laburbildu:

- Ideia nagusiak bakarrik atera.
- Jatorrizkoaren zentzuari leial izan.
- Bereizi argi eta garbi zure ondorioak eta jatorrizkoarenak.

GOGORATU! Erabiltzen dituzun iturri guztiak aipatu beti.

PLAGIO DETEKTATZEKO PROGRAMAK

Plagioa detektatzeko programa asko daude, baina batzuetan Googlen testu susmagarriaren zati bat bilatuta lortzen dugu jatorrizko iturria.

Copyscape

:::plagium™

[Turnitin](#) programa ezaguna Mondragon Unibertsitatean erabiltzen da. Doako programak ere badaude: [Copyscape](#), [Wcopyfind](#), [Crossref](#), [TineEye](#), [Grammarly](#), [Moss](#), [Viper](#), etab.

Eta plagiatu gaituztela jakiten badugu:

- Erreklamaziorik egiten ez bada, legez kontra sinatu duen pertsona hartuko da egiletzat.
- Zure egiletza aitortzeko behar diren ekintzak eginez erreklamatu daiteke ([JI Legearen 6.1](#) eta [138](#). artikulua)
- Plagio-delitutzat jotzen da ([Zigor Kodearen 270.1](#) artikulua), baldin eta irabazi-asmoa badago eta hirugarren bati kalte egiten badio.
- Edozein pertsonak salatu dezake, ez soilik eragindako pertsonak.
- Argitaratu eta 7 eguneko epean, plagiaturako egileak zuzenketa-gutun bat igorri ahal izango du, eta izapidetze azkarreko akzio judizial bat planteatu, zuzenketa egiten ez bada ([martxoaren 26ko 2/1984 Lege Organikoa](#)).

AHOLKU OROKORRAK

- Idatzi oinarri izan duzun dokumentuko/webguneko datuak, eta aurkitzeko errazagoa izango da.
- Modu ordenatuan eta arduratsuan gorde oharrak.
- Erabili aipuak zure ideiak sendotzeko, baina ezin dira zure lanaren oinarri bakarra izan.
- Zeregin horretan lagunduko dizuten [kudeatzaile bibliografikoak](#) erabili.

**Mondragon
Unibertsitatea**

Biblioteka

Zalantzarik baduzu, galdetu zure [bibliotekan](#):

**Basque Culinary Center
Biblioteka**

Juan Abelino Barriola pasealekua, 101
20009, Donostia, Gipuzkoa.
T. 943574514
biblioteca@bculinary.com

**Enpresa Zientzien Fakultatea
Biblioteka**

Ibarra Zelaia, 2
20560, Oñati, Gipuzkoa.
T. 943718009
biblioteca.enpresagintza@mondragon.edu

**Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea
Biblioteka**

Dorleta, z/g.
20540, Eskoriatza, Gipuzkoa.
T. 943714157
biblioteca.huhezi@mondragon.edu

**Goi Eskola Politeknikoa
Biblioteka**

Campus Iturripe. Loramendi, 4. 20500 Arrasate – Mondragon, Gipuzkoa.
Campus Orona Ideo. Fundazioa eraikuntza, Jauregi Bailara, z/g. 20120 Hernani, Gipuzkoa.
T. 943794700
biblioteca.mgep@mondragon.edu